

[Axel Kristensen.]

imod en sådan lovgivning, dels fordi erfaringerne fra krigs- og efterkrigstiden viser, at en sådan kontrol ikke virker effektivt og tilfredsstillende, men er kostbar og urimelig i sine virkninger, dels fordi en sådan kontrol er overflødig, fordi avancerne jo bestemmes af tilbud og efterspørgsel og konkurrence, således at der, hvis det gennem den nu påtænkte lovgivning om arbejdsmarkedet virkelig skulle lykkes at begrænse eller hindre stigningen i købeevnen ud over produktivitetsstigningen, heller ikke skulle være praktisk mulighed for forøgelse af avancerne. Men da en af de store vanskeligheder i den forhåndenværende situation netop er lønglidningen, vil vi naturligvis fra vor side være villig til at drøfte disse spørgsmål, fordi de er så væsentlige. Man må dog straks gøre sig klart, at det meget vel kan tænkes, at presset på arbejdsmarkedet stadig vil være så stærkt, at en arbejdsgiver, hvis han vil beholde de beskæftigede — og det er i mange tilfælde uhyre vigtigt, vigtigere end hvad han selv tjener — er nødt til at give lønstigning, han ikke får dækning for efter de prislove, vi har. Man tvinger på denne måde arbejdsgiveren til at tage lønstigningen fra det overskud, der ellers skulle have været anvendt til forbedringer og udvidelser af produktionen, og man får således en direkte uheldig virkning ud af det, for intet kan da i dag være vigtigere end at forbedre vort produktionsapparat.

Endelig må man da også hævde, at med en given levestandard for befolkningen er de store avancer ikke af det onde, idet disse avancer skal betale den forbedring af produktionen, der skal muliggøre de kommende levestandardstigninger. Forud for den skal gå betydelige indtægter til erhvervslivet til forbedring af produktionsapparatet, ellers går det ikke. Det er endvidere uheldigt, hvis man kunstigt fremkalder en lavere avance hos de gode virksomheder end nødvendigt, fordi man netop må ønske, at de gode virksomheder udvides og udkonkur-

rerer de mindre effektive, stadig til gavn for helheden. Man synes ligesom helt at glemme, at de erhvervsdrivende ikke alene skal dække deres privatforbrug, men at de også skal betale hele udviklingen af erhvervet, der er en forudsætning for denne avance. Det er ikke noget, man vilkårligt kan øve vold imod.

I et kommende udvalg vil vi drøfte med regeringen, hvorvidt man ved hjælp af en lovgivning af denne art virkelig kan blive i stand til at standse lønglidningen, hvad vi naturligvis vil være overordentlig interesseret i at medvirke til, men vi må stærkt påpege, at store områder bliver holdt uden for denne virkning. Hele jernindustrien, hvor man ikke har faste lønninger, holdes uden for denne kontrol med priserne, idet man ikke her vil kunne sige, hvad der er lønglidning, og hvad der er normal lønstigning.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen sagde klart her, at i hans fag var der ikke tale om lønglidning, for der var ingen faste lønninger; man forhandlede løbende i overenskomstperioden, og alle lønstigninger inden for jernindustrien skal altså respekteres i priserne efter det, det ærede medlem her sagde. Det er dog et betydeligt område, der her unddrages kontrollen, og hele byggeriet, der ikke producerer salgsvare, men bygninger til udlejning, skal også være undtaget fra denne priskontrol. Den højtærede boligminister vil nok sige, at det sidder han og passer på over kvadratmeterprisen. (*Boligministeren* [Carl P. Jensen]: Nej!). Nå ja, så siger den højtærede minister noget andet, end han sagde forleden dag, da han sagde, at man gav ikke tilladelse til byggeri, hvis priserne var steget ... (*Boligministeren* [Carl P. Jensen]: I det støttede byggeri!). Ja, ja, men det er en ikke ringe part af det. (*Boligministeren* [Carl P. Jensen]: Den mindste!).

Formanden: Jeg henstiller, at man ikke afbryder taleren.